

Ukrainian Orthodox Church of Canada Українська Православна Церква в Канаді L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Преподобний Отець наш
Сисой Великий**

**Our Venerable Father Sisoës
the Great**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
kutash@unicorne.org

"Поглянувши на тебе, Могило, боюся суду Божого, і плачу, бо ж на думку приходить спільна доля усього людства! ... Смерте, хто може втекти від тебе?" (Напис на Іконі голосіння Св. Сисоя над останками Олександра Великого).

У день 19-го липня за григоріанським календарем (це ж 6-го липня за юліанським - а латинські Християни поминають його 4-го липня) ми відзначаємо світоча на шляху, на який мало-хто з Християн сьогодні готовий приступити - шлях Чернецтва. Всі Християни, чи Ченці вони чи ні, покликані до аскези, то є *дисципліни* - відмови від свавілля і підпорядкування Богу в служінні Його творінню. Шлях чернечий мабуть і є самою піднесеною формою аскези: бути наодинці з Богом, не тримати ніякої власності, повністю залежати від Бога за свої щоденні потреби, бути схожим на соняшник - постійно звертатися до Бога (що є сутністю покаяння, *метаноїя*), до Джерело життя і благословення. Ім'я цього світоча - Сисой, а Християни-копти

"Beholding thee, O Grave, I fear the judgment of God and I weep, for the common destiny of all mankind comes to mind!... O Death, who can escape thee?" (Inscription on an Icon of St. Sisoës lamenting over the remains of Alexander the Great).

On July 19 on the Gregorian Calendar (which is July 6 on the Julian – and Latin Christians commemorate him on July 4) we commemorate a luminary on a path that few Christians today are willing to embark upon – the way of the monastic. All Christians, monastic or not, are called to *ascesis*, that is to *discipline* – the renunciation of self-will and submission to God in service to His creation. The way of the monastic may be the loftiest form of *ascesis*: to be alone with God, to hold no property, to depend entirely upon God for one's daily needs, to be like the sunflower – continually turning towards God (which is the essence of repentance, *metanoia*), the Source of life and blessing. The name of this luminary, usually rendered "Sisoës" in

називають його Бішой означає «високий» [за словами Митрополита Єфрема (Кіріакоса): [ось тут](#) - але здається, що в Св. Бішой (іноді пишуть Св. Пішой, так як по-арабськи «п» вимовляють як "б"), якого сильно шанують Християни-копти це інша людина, можливо, Св. Паїсій Великий].

Сисой був єгиптянином за походження. Він жив у періоді підйому чернечого руху 4-го століття, що був відгуком на нову респектабельність Християнства, яке стало було релігією імператора. До тих пір, щоб сповідувати Христа необхідною була готовність померти та й приймати й смерть своїх близьких від рук гонителів. Маятник хитнувся в інший бік. Тепер прийняття Християнства могло б фактично привести до прогресу в своєму мирському стані. Євангельські ідеали можна бути віднести до теоретичних. Та Отці й Матері Пустельники рішуче вигукнули «Ні!» (подібно як це вчинив Св. Франциск Ассізький через майже тисячоліття пізніше), наполягаючи на тому, що можна таки жити лише Богом.

Сисой відправився в пустелю Скитську ще в юності і став учнем Авви Ора (іноді пишеться «Гор», як ім'я може було виражене по-грецькому в тому часі). Цей Отець наполегливо переконував свого молодий учня, що «Вінцем Ченця це - смирення» ([ось тут](#)). Через деякий час Сисой переплив ріку Ніл і став жити в печері, де, було, трудився і заснув Св. Антоній Великий. Натхненний прикладом Святого, він теж провів там 62 літ (за деякими джерелами 72) доки й уснув у 429-му р. Він рішуче дотримував навчання Авви Ора про смирення. Одного разу, коли Затворник сказав був йому: «Отче, я завжди ставлю себе в присутності Бога» то Сисой відповів йому: «Було б набагато корисніше, щоб ставити себе нижче всякої тварі, щоб бути забезпечений у смиренні». А ще іншому Монаху сказав він: «Коли людина вчиться пізнавати кожну людина, як кращою від себе, то цим досягає вона смирення» (особливо корисна порада для нас, коли ми спокушені бути осудливими, тим самим ставлячи себе в небезпеці стати жертвою

English, while Coptic Christians call him "Bishoy" signifies "lofty" [according to Metropolitan Ephrem (Kyriakos): [click here](#) - but it appears that the St. Bishoy (sometimes rendered as St. Pishoy since in Arabic "p" is pronounced as "b") who is greatly venerated by Coptic Christians is a different man, possibly St. Paisus the Great].

Sisoes was an Egyptian by birth. He lived during the rise of the monastic movement of the 4th century, a response to the new respectability of Christianity which had become the religion of the Emperor. Until then, to confess Christ required readiness to die and accept the death of one's loved ones at the hands of the persecutors. The pendulum had swung in the other direction. Accepting Christianity could now actually lead to advancement in one's worldly fortunes. Evangelical ideals could be relegated to the theoretical. "No!" cried the Fathers and Mothers of the desert (as did St. Francis of Assissi nearly a millennium later), insisting that it is possible to live by God alone.

Sisoes went into the desert of Scetis as a youth and became a disciple of Abba Or (sometimes written "Hor" as the name may have been pronounced in the Greek of the time). This Father impressed upon his young disciple that "The crown of the Monk is humility" ([click here](#)). After some time, Sisoes crossed the Nile and began to live in the cave where St. Anthony the Great had laboured and fallen asleep. Inspired by the Saint's example he, too, passed 62 years there (some sources say 72) before falling asleep in the year 429. He held fast to Abba Or's teaching on humility. Once when a Recluse told him: "Father, I always place myself in the presence of God;" Sisoes replied, "It would be much more your advantage to place yourself below every creature, in order to be securely humble." To another brother Monk he said: "When a person learns to recognize every man as being better than himself, with that he attains humility" (a particularly useful piece of advice to us, when we find ourselves tempted to be judgmental, thereby placing ourselves in danger of falling prey to the destructive

руйнівної пристрасті самовдоволення чи духовної гордості).

Якщо в когось могла б виникнути спокуса високо думати про свій духовний постійно зв'язок з Богом, то Сисой, звичайно, - кандидат на цю спокусливу пастку. Одного разу чоловік прийшов до нього зі своїм хворим сином, щоб він помолився за зцілення його. Проте хлопець помер по дорозі. Чоловік зі сльозами упав ниць перед о. Сисоєм і залишив тіло сина на землі поряд з собою. Святий подумав, що хлопець залишився на землі з перебільшеної поваги до нього і сказав йому піднятися. Дитина одразу ж піднялася і була здоровою! Це занепокоїло Сисоя, який побоявся, що люди стануть хвалити його за таке чудо, і він попередив всіх, хто знав, мовчати про це до тих пір, як він живий.

Як і у випадку з усіма справжніми Ченцями, Св. Сисою допомагав у його шляху, спогад про смерть. Його сучасник, Св. Іван Золотоустий, радив усім Християнам: «Реальність смерті як на даний час, так і в очікуванні - допомагає нам у дуже багато дечому. Дивитися на смерть або передбачати її пам'ятати про неї переконує нас в тому, щоб бути смиренним і скромним. Це також допомагає нам жити розсудливо й утримуватися від гріха і, взагалі, бути позбавлені всякого зла.» Сисоя досі пам'ятають за дві справи пов'язані зі смертю.

По-перше, через Ікону, яка стала з'являтися в грецьких Монастирях після упадку Константинополя в 1453-му р. Вона зображує Св. Сисоя плачучого над скелетом у труні Олександра Великого. Ці слова, написані на іконі: «Поглянувши на тебе, Могило, боюся суду Божого, і плачу, бо ж на думку приходить спільна доля усього людства! ... Смерте, хто може втекти від тебе?» Дана ікона може бути описом історичної події. Сисой подвизався близько Олександрії (єгипетське місто назване на честь цього еллінізуючого завойовника, який був учнем грецького філософа Аристотеля) в тому часі, коли Ліваній Антіохійський згадував у промові імператору

passion of self-righteousness or spiritual pride).

If any one could be tempted to think highly of their spiritual standing with God, Sisoes was certainly a candidate for this seductive trap. On one occasion a man came to him with his sick son so that he would pray for his healing. However the lad died on the way. The man tearfully prostrated himself before Abba Sisoes and left his son's body on the ground beside him. The Saint thought the lad had remained prone out of exaggerated respect for him and told him to get up. The child immediately stood up and was well! This troubled Sisoes who was afraid that people would praise him for such a miracle and he admonished everyone who knew about this to keep silence about it for as long as he lived.

As is the case with all true Monks, St. Sisoes was helped in his path by the recollection of death. His contemporary, St. John Chrysostom, advised all Christians: "Death both as a present and anticipated reality helps us very much. To look upon death or to anticipate it and to remember it convinces us to be humble and modest. It also helps us to live with prudence and to be kept from sin and, generally speaking, to be spared from every evil." It is by two associations with death that Sisoes is most remembered to this day.

The first is through an Icon which began to appear in Greek Monasteries after the fall of Constantinople in 1453. It portrays St. Sisoes lamenting over the skeleton of Alexander the Great in a casket. These words are written on the Icon: "Beholding thee, O Grave, I fear the judgment of God and I weep, for the common destiny of all mankind comes to mind!... O Death, who can escape thee?" This Icon may well be describing a historical event. Sisoes laboured in proximity to Alexandria (the Egyptian city named after this Hellenizing conqueror, who had been a student of the Greek philosopher Aristotle) at the time when Libanus of Antioch mentioned, in an oration to Emperor Theodosius (who outlawed pagan worship,

Феодосію (який заборонив язичницький культ, а в тому числі й поклоніння Олександру), що труп завойовника був на виставці в цьому місті: [ось тут](#). Падіння Візантійської імперії, яка була продовженням Римської, що всього разом тривала впродовж тисячоліття з половиною років, було нагадуванням про марність земної слави. Олександр був іконою цієї слави. Сисоя також називають «Великим» - та з іншої причини. Царство ним проголошене, і для якого він трудився було Вічним – Його ж увів Христос, Цар над царями, перемогою на Хресті.

Друга асоціація зі смертю, за яку пам'ятають Сисоя Великого, це спосіб, яким він сам заснув. Він лежав на смертному одрі а його братія-Ченці стояли навколо його. І його обличчя засяяло, коли він промовив: «Ось, прибув Авва Антоній». Потім його обличчя ще сильніше засяяло, коли він сказав: «Ось, прибув хор Пророків», а потім і «Ось, прибув хор Апостолів». Світло на його обличчі ще раз збільшилося, і він, здавалося, говорив з кимось. Отці запитали його про це, а Сисой у смиренні сказав, що він просити від Ангелів більше часу, щоб покаятися. Нарешті обличчя його стало як сонце в блиску, і він сказав: «Ось, Господь прийшов, і Він каже: 'Принесіть Мені цю Посудину пустелі'». Коли Сисой передавав свою душу Богові то був спалах блискавки і солодкий аромат наповнив кімнату.

Коли ми готуємося увійти в Успенський Піст, який нагадує нам про наш власний грядучий відхід від цього світу, добре нам пригадати Св. Сисоя і його підготовку до цього моменту зі смиренням і покаєнням. Давайте, приймаймо й ми натхнення від способу його відходу у вічність і смиренно просімо, щоб ми теж могли відійти «безболісно, спокійно й бездоганно» і знайшли «добру відповідь перед страшним судом Христовим», про що ми постійно молимося у Божественній Літургії. Амінь.

including that directed to Alexander), that the conqueror's corpse was on display in that city: [click here](#). The fall of the Byzantine Empire, which was the continuation of the Roman, together lasting a millennium and a half, was a reminder of the vanity of earthly glory. Alexander had been an icon of that glory. Sisoes is also called "the Great" – for a different reason. The Kingdom he proclaimed and for which he laboured was the Eternal one ushered in by Christ, the King of Kings, won upon the Cross.

The second association with death, by which Sisoes the Great is remembered, is the way in which he himself fell asleep. He was lying on his death bed with his brother Monks about him and his face began to shine as he said: "Behold, Abba Anthony is come". Then his face shone more brightly, as he said: "Behold, he choir of the Prophets is come" and then "Behold, the choir of the Apostles is come". The light of his face increased and he appeared to be speaking to someone. The Fathers asked him about this and, in his humility, Sisoes said he was asking the Angels for more time to repent. Finally his face became like the sun in brilliance and he said: "Behold the Lord is come, and He says, 'Bring Me the Vessel of the desert'". As Sisoes gave his soul to God there was a flash of lightning and a sweet fragrance filled the room.

As we prepare to enter the Dormition Fast which reminds us of our own coming departure from this world, it is good to remember St. Sisoes and his preparation for this moment by humility and repentance. May we also be encouraged by the manner of his passing into the next and humbly ask that we, too, might depart in a manner "painless, blameless and peaceful" and have "a good defense before the Judgment Seat of Christ" as we continually pray in the Divine Liturgy. Amen.